

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีหน้าที่เป็นตัวกลางในการบริการด้านการเงิน และเป็นแหล่งเงินทุนรูปแบบต่างๆ เพื่ออัดฉีดเงินทุนเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจให้เศรษฐกิจไทยสามารถฟื้นตัวและขยายตัวได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต

แม้ว่าธนาคารพาณิชย์ไทยจะมีการปรับตัวอย่างต่อเนื่องนับแต่วิกฤติทางการเงิน ปี 2540 เป็นต้นมา และมีความแข็งแกร่งเพิ่มขึ้นเป็นลำดับในระยะเวลาต่อมา นั้น แต่ยังคงมีความท้าทายอีกหลายประเด็นที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การแข่งขันอันเนื่องมาจากกระแสโลกไร้พรมแดน (Globalization) การรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ (Economic Integration) ที่เกิดขึ้นและผลของการจัดตั้งเขตการค้าเสรี (Free Trade Area) ส่งผลให้ตลาดการค้าโลกมีการลดข้อกีดกันทางการค้าในระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน ขณะเดียวกันก็เป็นอุปสรรคกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกปรากฏการณ์เช่นนี้มีผลให้แต่ละประเทศจำเป็นต้องปรับนโยบายการค้าระหว่างประเทศให้ทันสถานการณ์และมีนโยบายเชิงรุกเพื่อร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจและเจรจาเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ ซึ่งนอกจากเป็นการ หลีกเลี่ยงการถูกโดดเดี่ยวทางเศรษฐกิจการค้า โดยประเทศที่รวมกลุ่มกันแล้วยังเป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเป็นประตูไปสู่การเข้าถึงตลาดของประเทศคู่ค้าและประเทศที่เป็นสมาชิกของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอีกด้วย(วารสารการเงินการคลัง ปีที่ 17 ฉบับที่ 52 กุมภาพันธ์ 2547 : 107)

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของโลกดังกล่าวข้างต้นทำให้มีการโอนย้ายเงินทุนจากแหล่งเงินทุนที่ต้นทุนต่ำกว่าจากธนาคารต่างชาติซึ่งมีความแข็งแกร่งทางการเงินเพื่อช่วงชิงความได้เปรียบในการให้บริการลูกค้าในประเทศไทย ซึ่งการโอนย้ายเงินทุนจากต่างประเทศมาพร้อมกับนวัตกรรม (Innovation) และเครื่องมือทางการเงิน (Financial Instrument) ใหม่ ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว (Speed) ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ไทยลดลงจึงทำให้โอกาสในการทำกำไร จากธุรกิจที่เคยทำได้ในอดีตมีแนวโน้มลดลงด้วยเช่นเดียวกัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ทุกธนาคารจะต้องเร่งปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ธนาคารจะต้องเน้นการให้บริการลูกค้ารายย่อยเพิ่มขึ้นซึ่งหมายถึง เร่งขยายฐานลูกค้าและลงทุนเทคโนโลยีเพื่อให้ต้นทุนให้การบริการต่ำลง เนื่องจากการลงทุนในเทคโนโลยีเหล่านี้มีต้นทุนสูงธุรกิจธนาคาร โดยเฉพาะให้บริการลูกค้ารายย่อย (Retail Banking) จึงเป็นธุรกิจที่มีการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) โดยธนาคารที่มีฐานลูกค้ารายใหญ่ จะได้เปรียบในการแข่งขันและสามารถทำกำไรได้มากกว่า รัฐบาลได้ตระหนักถึงการได้เปรียบของธนาคารต่างชาติ ดังนั้นเพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับธนาคารพาณิชย์ไทยให้มีความสามารถแข่งขันกับธนาคารต่างชาติได้รัฐบาลจึงได้ประกาศใช้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินฉบับใหม่ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2547 ที่ผ่านมามีวัตถุประสงค์ที่จะให้สถาบันการเงินต่างๆมีขีดความสามารถในการให้บริการมากขึ้นสามารถให้บริการที่มีคุณภาพและอย่างทั่วถึงผู้ใช้บริการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกและเพื่อให้สถาบันการเงินต่างๆมีความมั่นคงยิ่งขึ้นตามแผนพัฒนาสถาบันการเงินดังกล่าวจึงได้กำหนดรูปแบบและบทบาทของสถาบันการเงินไทยให้มีเพียง 2 ประเภทคือ ธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ (Full Service Bank) ซึ่งสามารถให้บริการทางการเงินได้ทุกประเภท และ ธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการพื้นฐานเฉพาะเพื่อลูกค้ารายย่อย (Restricted Bank) เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันการรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ให้เป็นกิจการที่มีขนาดใหญ่และเข้มแข็งขึ้น จึงเป็นเรื่องที่จำเป็น

ตามนโยบายดังกล่าวข้างต้นในปี 2547 เพื่อเป็นการปรับตัวให้สามารถอยู่รอดและมีความสามารถในการแข่งขัน ธนาคาร 3 ธนาคาร ที่ตระหนักถึงปัญหาในอนาคตจึงได้ตกลงรวมกิจการเข้าด้วยกันคือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอสไทยทุน จำกัด (มหาชน) และบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมเป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่แห่งเดียวกันภายใต้ชื่อธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โดยผสมผสานจุดแข็งของแต่ละธนาคารเข้าด้วยกัน กล่าวคือ ธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) มีจุดแข็งด้านเครือข่ายของสาขาเกือบ 400 สาขาทั่วประเทศ สามารถใช้เป็นฐานระดมเงินฝาก และให้บริการอย่างครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ ธนาคารดีบีเอสไทยทุนจำกัด (มหาชน) มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายทันสมัยและได้รับการสนับสนุนจากธนาคารดีบีเอสประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีชื่อเสียงในระดับภูมิภาคของเอเชีย สามารถให้การสนับสนุนในเรื่องระบบการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่มีประสิทธิภาพ และบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีความชำนาญในเรื่องสินเชื่ออุตสาหกรรมและสินเชื่อโครงการขนาดใหญ่ (Project Finance) ทั้งนี้ เพื่อให้การรวมกิจการเป็นการเพิ่มคุณค่า (Synergy) และ สามารถแข่งขันได้ โดยธนาคารใหม่หลังการรวมกิจการแล้วจะเป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่อันดับห้าของประเทศ มีสินทรัพย์รวมประมาณ 7 แสนล้านบาท มีสาขากว่า 400

สาขาทั่วประเทศ มีจุดบริการ ATM เกือบ 1,000 แห่งและมีพนักงานกว่า 8,000 คน เป็นธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ (Full Service Bank) และให้บริการแบบครบวงจรทุกประเภท (Universal Bank) โดยมีบริการทั้งด้านการเงินและไม่ใช่การเงิน นับตั้งแต่ การให้บริการเป็นที่ปรึกษาด้านการเงินการลงทุน การให้สินเชื่อระยะสั้นและระยะยาว การให้บริการกู้ยืมเงินหมุนเวียน เบิกเงินเกินบัญชี สินเชื่อเพื่อการค้า การบริโภคอุปโภค การให้บริการด้านต่างประเทศ การเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจ การให้บริการลิสซิ่ง และเช่าซื้อ บริการประกันวินาศภัย ประกันชีวิต การเป็นที่ปรึกษาบริหารจัดการกองทุนรวม เป็นต้น โดยการให้บริการจะดำเนินการโดยตรงจากธนาคารหรือผ่านบริษัทในเครือของธนาคาร ทั้งนี้ธนาคารใหม่หลังการควบรวมกิจการได้กำหนดเป้าหมายของธนาคารไว้คือเป็นหนึ่งในธนาคารพาณิชย์ชั้นนำของประเทศและมีความเป็นเลิศ มีผลิตภัณฑ์และบริการที่หลากหลายทั้งเชิงลึก และ เชิงกว้าง ดำเนินการโดยอำนวยการโดยนโยบายให้กับผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ทุกระดับทั้งผู้ฝากเงิน ลูกค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น และสังคมส่วนรวม

นโยบายของรัฐบาลในการควบรวมกิจการธนาคารทั้งสามแห่งเข้าด้วยกันย่อมส่งผลกระทบต่อตรงกับผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานของธนาคารทั้งสามแห่งที่มีระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ วิถีปฏิบัติ และวัฒนธรรมองค์กรที่แตกต่างกัน แต่พนักงานธนาคารทั้ง 3 แห่งจะต้องรวมอยู่ในองค์กรเดียวกันในอนาคต ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงความคิดเห็นของพนักงานธนาคารต่อการควบรวมกิจการธนาคารในประเทศไทยระหว่างปี 2547

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทราบความคิดเห็นของพนักงานธนาคารต่อการควบรวมกิจการธนาคารในประเทศไทยระหว่างปี 2547

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกหรือความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆ เป็นพื้นฐานอาจจะถูกต้องและได้รับการยอมรับหรืออาจจะถูกปฏิเสธจากคนอื่น สามารถแสดงได้ ทั้งทางบวก และในทางลบ ด้วยคำพูดหรือด้วยการเขียน

พนักงานธนาคาร หมายถึง พนักงานระดับต้น พนักงานระดับกลาง และพนักงานระดับสูง ที่ทำงานอยู่ในธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การควบรวมกิจการธนาคาร หมายถึง การควบรวมกันของธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2547

ธนาคาร หมายถึง ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารดีบีเอสไทยท努 จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นสถาบันการเงินจัดตั้งขึ้นภายใต้ พระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2502

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของพนักงานธนาคารต่อการควบรวมกิจการธนาคารในประเทศไทยระหว่างปี 2547
2. ทำให้ได้ข้อมูลประกอบการบริหารธุรกิจภายหลังการควบรวมกิจการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved